

Rapportage GGD Flevoland

Jongvolwassenen en de coronaperiode

Inhoudsopgave

Introductie	3
Leeswijzer	4
Achtergrondkenmerken	5
Gezinssituatie, woonsituatie en financiën	6
Jongvolwassenen en de coronaperiode	7
Gezondheid en geluk	8
Tevredenheid	9
Mentaal welbevinden	10
Weerbaarheid, veerkracht en vertrouwen in de toekomst	11
Bewegen en sporten	12
Roken en alcohol	13
Drugs	14
Contact	15

Wat is de impact van de coronaperiode op de gezondheid en het welzijn van jongvolwassenen?

Gemeenten zijn vanuit de wet verplicht om de gezondheidssituatie van hun inwoners in kaart te brengen, ook na rampen en crisissen. De coronacrisis is daar één van. Gemeenten laten deze wettelijke taak uitvoeren door GGD'en. Met dit onderzoek geven GGD'en inzicht in de fysieke en mentale gezondheid van jongvolwassenen tijdens en na de coronaperiode op landelijk, regionaal en gemeentelijk niveau. De resultaten van het onderzoek vormen een belangrijke basis voor de ontwikkeling en invulling van lokaal jeugd- en gezondheidsbeleid. Uit de resultaten kan bijvoorbeeld blijken dat het nodig is om meer hulp te bieden aan bepaalde groepen jongvolwassenen of extra voorzieningen op te zetten in de regio of in een gemeente.

Netwerk GOR (Gezondheidsonderzoek bij Rampen)

De GGD'en voeren de Corona Gezondheidsmonitor Jongvolwassenen 2022 uit in het kader van de Integrale (populatie-brede) Gezondheidsmonitor COVID-19. Hierbij wordt samengewerkt met GGD GHOR Nederland, het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM), het Nivel en ARQ Nationaal Psychotrauma Centrum, die samen het netwerk GOR vormen. Het onderzoek is bedoeld om de fysieke en mentale gezondheidseffecten als gevolg van de coronacrisis onder de Nederlandse bevolking inzichtelijk te maken. ZonMw is namens het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) opdrachtgever van de monitor en faciliteert verbinding tussen lopende onderzoeken.

Leeswijzer

In het voorjaar en de zomer van 2022 is de Corona Gezondheidsmonitor Jongvolwassenen (cGMJV2022) afgenomen onder 16 t/m 25 jarigen in Nederland. Het betrof een online vragenlijst.

[Bekijk hier een inrijvoorbeeld van de vragenlijst.](#)

In Flevoland hebben 2294 jongvolwassenen de vragenlijst ingevuld. In totaal hebben 69750 jongvolwassenen uit Nederland de vragenlijst ingevuld.

Alle verzamelde gegevens zijn anoniem verwerkt.

De belangrijkste resultaten voor de regio worden per thema besproken in deze rapportage. Een volledig overzicht van de resultaten kunt u terugvinden in het tabellenboek (www.eengezonderflevoland.nl/cijfers). We gaan ook in op verschillen tussen groepen. Daarnaast worden de resultaten van een aantal onderwerpen vergeleken met de resultaten van de pilot Gezondheidsmonitor Jongvolwassenen 2021.

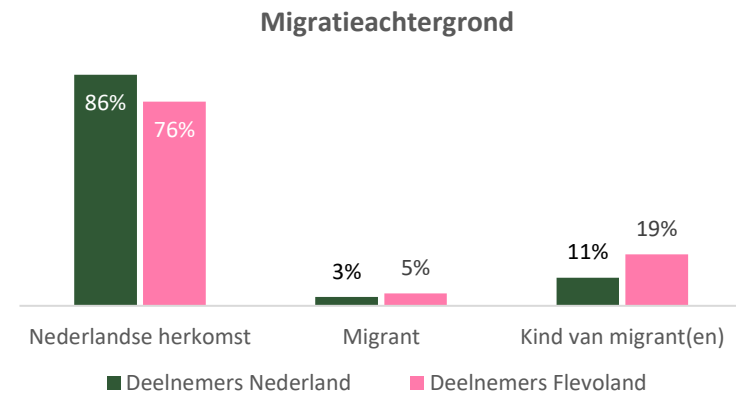
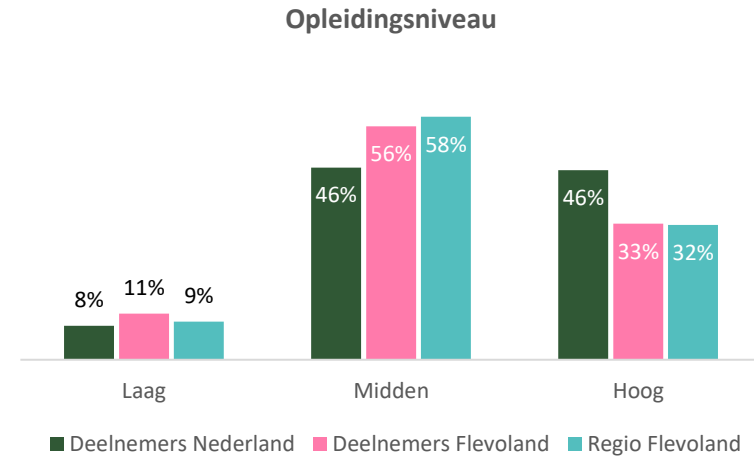
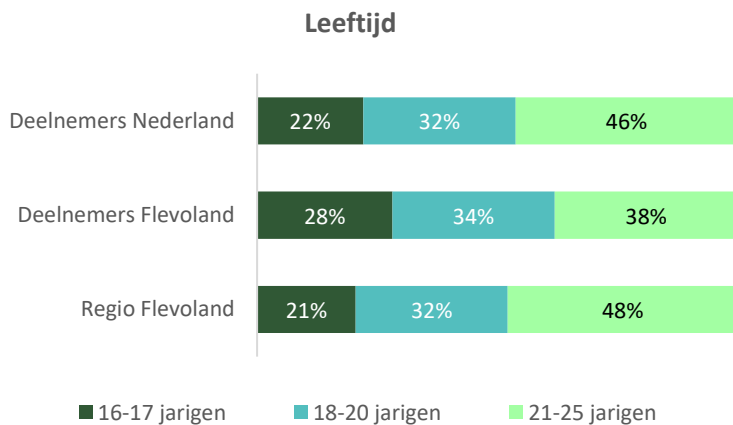
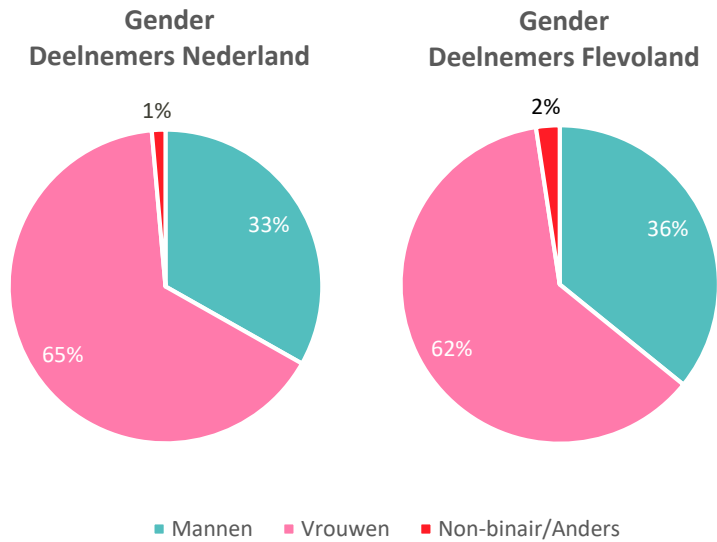
Naast het vragenlijstonderzoek is er aanvullend kwalitatief onderzoek gedaan door Stichting Alexander. Middels focusgroepen en interviews is aan jongvolwassenen uit heel Nederland gevraagd hoe zij de coronaperiode hebben ervaren. In de rapportage hebben we, ter ondersteuning van de cijfers, enkele quotes uit de focusgroepen opgenomen. Het rapport met alle resultaten van het kwalitatief onderzoek volgt later in 2023.

Vanwege de betrouwbaarheid van de resultaten en de privacy van de respondenten hanteren we bij de rapportage een minimum van 100 respondenten die de vraag ingevuld hebben en een minimum van 10 respondenten per specifiek antwoord. Indien de aantallen lager liggen, worden de cijfers niet weergegeven.

Voor de Corona Gezondheidsmonitor Jongvolwassenen 2022 is geen steekproef getrokken. De vragenlijst was in te vullen via een open link en respondenten zijn geworven via een online social media campagne aangevuld met een offline campagne. De cijfers die hier worden gepresenteerd zijn gestandaardiseerd naar GGD-regio, leeftijd (16-17 jaar, 18-20 jaar en 21-25 jaar) en gender (in twee groepen: mannen en vrouwen). Dit betekent dat er is gecorrigeerd voor een niet-representatieve verhouding van deze kenmerken in de data, zodat de cijfers een zo representatief mogelijk beeld geven van alle jongvolwassenen in Nederland en de verschillende regio's.

Achtergrondkenmerken

Van de respondenten is 62% vrouw en 36% man. Daarnaast geeft 2% aan zich non-binair of anders dan vrouw, man of non-binair te voelen. De gemiddelde leeftijd van de respondenten is 20 jaar. 28% van de respondenten is 16 of 17 jaar, 34% is tussen de 18 en 20 jaar en 38% is tussen de 21 en 25 jaar. Van de respondenten is 11% laag opgeleid, 56% middelbaar opgeleid en 33% hoog opgeleid. Verder heeft 76% een Nederlandse herkomst en identificeert 16% zich als LHBTQ+.

Gezinssituatie, woonsituatie en financiën

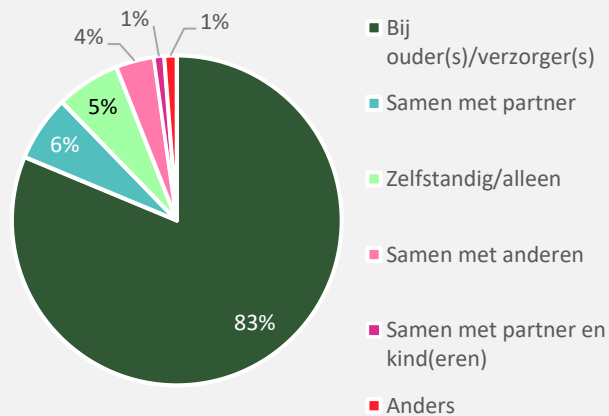
De woon-, werk- en financiële situatie van jongvolwassenen kan veel invloed hebben op hun welzijn en hun mentale en fysieke gezondheid en kan daarnaast een bron van stress zijn.

Gezins- en woonsituatie

Door de huidige woningcrisis wonen veel jongvolwassenen langer thuis of langer in een studentenkamer dan zij zelf willen. De **woonsituatie** van jongvolwassenen kan invloed hebben op hun welzijn.

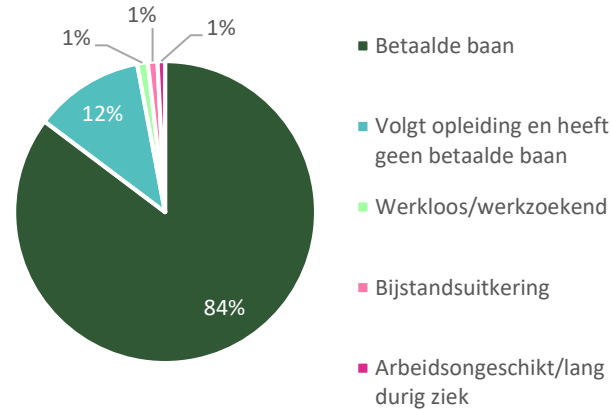
De meeste respondenten wonen bij hun ouder(s) of verzorger(s). Dit geldt met name voor de jongere groep jongvolwassenen (16-17 & 18-20 jarigen).

Woonsituatie

Werk- en financiële situatie

Werksituatie

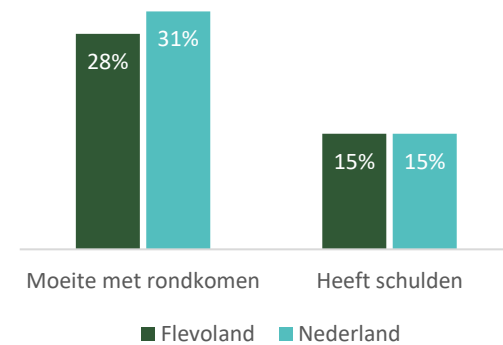
70% van de jongvolwassenen volgt een opleiding en 84% heeft betaald werk. De oudere groep jongvolwassenen (21-25 jaar) werkt meer uren. Van de jongvolwassenen is 1% werkloos, 1% arbeidsongeschikt of langdurig ziek en 1% heeft een bijstandsuitkering.

De **financiële situatie** van jongvolwassenen kan een bron van stress zijn. In combinatie met de huidige financiële crisis kan dit zorgen voor een lager welzijn van jongvolwassenen.

Van de jongvolwassenen heeft 28% moeite met rondkomen. 24% heeft het idee weinig controle over geldzaken te hebben en 15% heeft een schuld (studieschuld en hypotheek niet meegerekend).

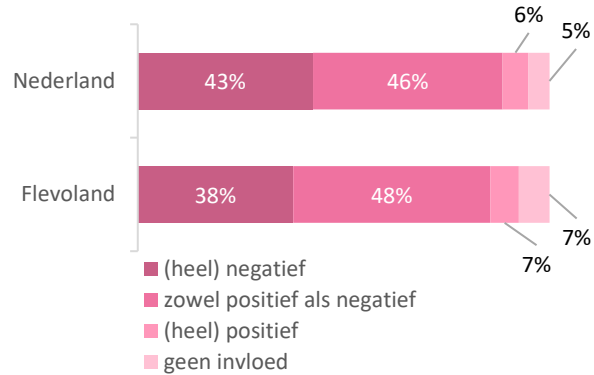
Financiële problemen komen vaker voor bij oudere jongvolwassenen (18-20 & 21-25 jarigen).

Rondkomen

Jongvolwassenen en de coronaperiode

Invloed coronaperiode op leven

Coronamaatregelen zoals lockdowns, sluiting van scholen, digitale lessen, verplicht thuiswerken en 1,5 meter afstand houden, grijpen diep in op het dagelijks leven van jongvolwassenen.

De coronaperiode heeft het leven van jongvolwassenen zowel positief als negatief beïnvloed. 48% geeft aan zowel positieve als negatieve gevolgen te hebben ervaren.

Top 5 positieve gevolgen zijn:

- 35% Minder geld uitgeven
- 32% Meer rust
- 32% Minder reistijd door thuisonderwijs/-werk
- 26% Meer tijd voor familie/vrienden
- 22% Thuisonderwijs/thuiswerken

Top 5 negatieve gevolgen zijn:

- 50% Afwezigheid van evenementen en buitenland vakantie
- 41% Minder sociale contacten
- 36% Minder goed in zijn/haar vel zitten
- 32% Niet naar (sport)clubs of verenigingen kunnen
- 30% Minder nieuwe mensen leren kennen

Ook persoonlijke gebeurtenissen die jongvolwassenen hebben meegemaakt tijdens de coronaperiode, zoals in quarantaine gaan, het doormaken van corona of ziekte of overlijden van een naaste, kunnen grote impact hebben. 55% van de jongvolwassenen heeft zo'n gebeurtenis meegemaakt. Hierbij is het zelf doormaken van een corona-infectie niet meegenomen. 15% van de jongvolwassenen geeft aan nog steeds last te hebben van gebeurtenissen die ze hebben meegemaakt in de coronaperiode.

Sommige persoonlijke coronagerelateerde gebeurtenissen kunnen leiden tot traumatische stressklachten. Het vaakst werd de gebeurtenis 'Angst dat hij/zij zelf of naaste corona kreeg' genoemd als meest heftige gebeurtenis voor jongvolwassenen. 5% van de jongvolwassenen heeft een verhoogd risico (volgens de DSM-V) op PTSS door de meegemaakte traumatische gebeurtenis.

Top 3 meest meegemaakte gebeurtenissen:

- Angst dat hij/zij zelf of naaste corona kreeg (35%)
- Naaste in het ziekenhuis gelegen door corona (13%)
- Door coronamaatregelen geen steun of zorg kunnen bieden aan naaste (11%)

"Ik heb mijn vrienden niet kunnen steunen tijdens heftige gebeurtenissen."

Uitgestelde zorg

De coronaperiode heeft ook invloed gehad op het **wel of niet ontvangen van zorg**, bijvoorbeeld van huisarts, fysiotherapeut, tandarts of psycholoog.

Een deel van de jongvolwassenen, 24%, heeft de zorg die gepland was niet ontvangen. Dit percentage ligt bij vrouwen hoger dan bij mannen. 10% van de jongvolwassenen heeft zelf zorg uitgesteld of afgezegd. Van de jongvolwassenen die zelf een afspraak heeft afgezegd geeft 30% aan dat dit door een reden kwam die niet te maken had met corona. Van de jongvolwassenen wiens zorg is uitgesteld heeft 42% de zorg nog steeds niet ontvangen. 49% van de groep die last heeft gehad van uitgestelde zorg ervaart daar nog hinder van.

"Er zijn weinig mensen die hulp kunnen geven (werknemers tekort, lange wachttijden voor veel psychologen)."

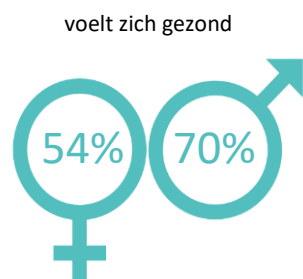
Zorg en ondersteuning

De meeste jongvolwassenen (87%) geven aan dat zij bij iemand terecht kunnen als ze met een probleem zitten. Door de coronaperiode had 61% van de jongvolwassenen soms extra hulp of steun nodig. Wanneer jongvolwassenen behoefte hadden aan extra hulp/steun ging het met name om 'Hulp omdat hij/zij niet lekker in zijn/haar vel zit' (39%) en 'Begeleiding bij opleiding' (24%).

Gezondheid en geluk

Gezondheid is meer dan de afwezigheid van lichamelijke klachten. Jongvolwassenen kunnen zelf het beste aangeven hoe zij hun **eigen gezondheid ervaren**, dit is een betrouwbare indicator voor de algehele gezondheidstoestand.

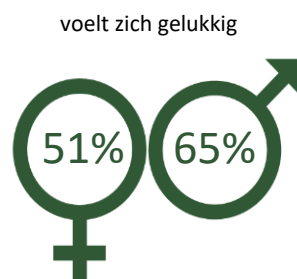
Uit de resultaten blijkt dat 61% van de jongvolwassenen de eigen gezondheid als (zeer) goed ervaart. In 2021 was dit 73%. Meer mannen dan vrouwen ervaren de eigen gezondheid als (zeer) goed.

“Ik heb behoefte aan hulp bij gezond leven en het in stand houden van mijn dagritme.”

Een andere belangrijke indicator voor het welzijn van jongvolwassenen is hoe **gelukkig** zij zich voelen.

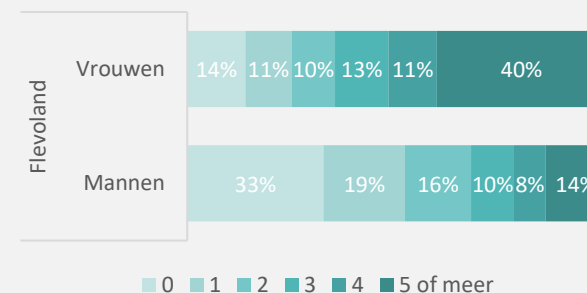
57% van de jongvolwassenen voelde zich in de afgelopen vier weken vaak tot voortdurend gelukkig. Meer mannen dan vrouwen voelden zich in de afgelopen vier weken vaak tot voortdurend gelukkig.

“Sommige mensen konden juist hun mentale ziektes overkomen. Ik ken iemand die door de lockdown van haar anorexia af kwam.”

Gezondheidsklachten zoals buikpijn, hoofdpijn, hartkloppingen, maar ook moeheid, prikkelbaarheid, slaap- of concentratieproblemen, kunnen, naast andere oorzaken, het gevolg zijn van stressvolle of traumatische gebeurtenissen. Het aantal klachten is een goede indicator van welzijn/functioneren van de jongvolwassenen.

Aantal (zeer) vaak ervaren gezondheidsklachten

28% van de jongvolwassenen heeft (zeer) vaak vijf of meerdere klachten ervaren in de afgelopen vier weken. Vrouwen geven vaker aan dat zij in de afgelopen vier weken (zeer) vaak vijf of meer klachten ervaarden ten opzichte van mannen.

18% heeft in de afgelopen vier weken de huisarts bezocht voor een of meerdere klachten.

De drie meest voorkomende klachten zijn:

- Moe (52%)
- Prikkelbaar/geïrriteerd (37%)
- Geheugen- of concentratieproblemen (34%)

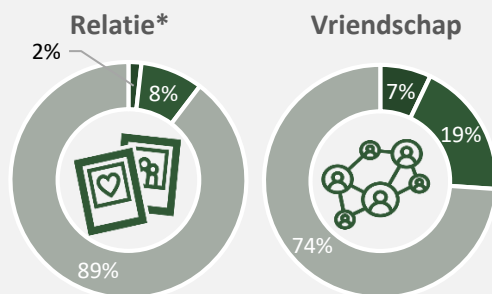

Tevredenheid

Tevredenheid met vriendschap en relatie

Het hebben van een goed sociaal netwerk en goede vriendschappen kan onder andere het gevoel van eenzaamheid verminderen. Aan jongvolwassenen is gevraagd hoe tevreden zij zijn met de **vriendschap** met hun beste vriend(inn)en en, wanneer ze een **relatie** hebben, hoe tevreden ze met deze relatie zijn.

43% van de jongvolwassenen heeft op dit moment een vaste relatie.

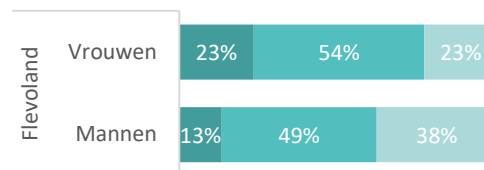
* van de jongvolwassenen met een relatie

■ (Zeer) ontevreden ■ Neutraal ■ (Zeer) tevreden

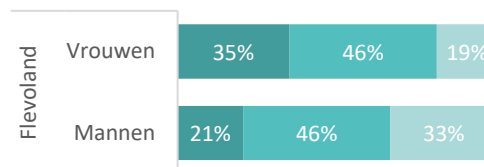
“Je echte vrienden kwamen meer naar voren, omdat je actief sociaal contact moet zoeken en niet alles via school gaat bijvoorbeeld.”

Tevredenheid met jezelf, je lichaam en je leven

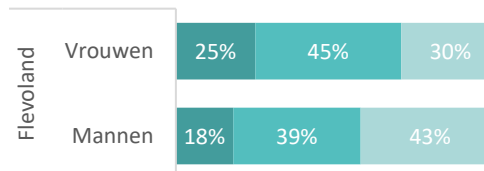
Zichzelf

Eigen lichaam

Eigen leven

■ Ontevreden (cijfer 5 of lager)
 ■ Redelijk tevreden (cijfer 6 of 7)
 ■ (Zeer) tevreden (cijfer 8 of hoger)

De perfect-lijkende plaatjes op sociale media kunnen invloed hebben op hoe **tevreden jongvolwassenen zijn met zichzelf, hun lichaam en het leven**. Verhoogd beeldschermgebruik kan effect hebben op tevredenheid met jezelf en je lichaam. De coronamaatregelen kunnen van invloed zijn (geweest) op hoe jongvolwassenen hun leven ervaren. Daarom is onderzocht hoe tevreden jongvolwassenen zijn met hun leven.

Over het algemeen zijn mannen meer tevreden met zichzelf, hun lichaam en het leven dan vrouwen.

“Je tijd nemen voor dingen waar je eerst nooit tijd voor had.”

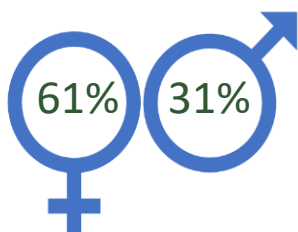
“Hoe kom ik fatsoenlijk terug in de samenleving? Hoe bouw ik mijn leven weer op?”

Mentaal welbevinden

Stress

46% van de jongvolwassenen in de regio geeft aan zich (zeer) vaak **gestrest** te voelen door één of meerdere factoren. In **2021** was dit 39%. Meer vrouwen dan mannen voelen zich (heel) vaak gestrest. Vrouwen ervaren de meeste stress van studie of school, de combinatie van alles wat zij moeten doen en de eisen die zij aan zichzelf stellen. De 21-25 jarigen ervaren meer stress dan 16 – 20 jarigen. Zij ervaren vooral stress van alles wat zij moeten doen, de eisen die zij aan zichzelf stellen, en studie of school.

voelt zich (heel) vaak gestrest

Top 5 bronnen van stress:

- 31% Studie of school
- 26% De eisen die hij/zij aan zichzelf stelt
- 25% Alles wat hij/zij moet doen
- 23% Werk of bijbaan
- 23% Familie, vrienden of relatie

“Depressed, gestrest en gestopt met de opleiding.”

Adviezen

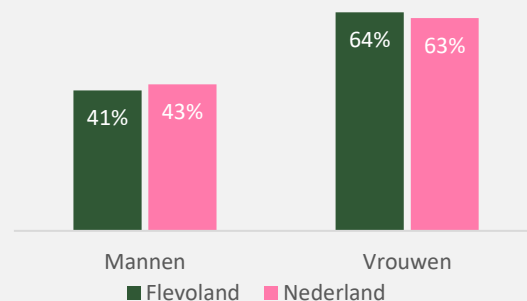
[Over MIND \(wijzijnmind.nl\)](https://www.wijzijnmind.nl)

Psychische klachten

Psychische klachten worden gemeten met de ‘Mental Health Inventory 5’ (MHI-5). Het geeft een indicatie van de psychische gezondheid, waaronder zich somber voelen en zenuwachtig zijn.

In Flevoland heeft 54% van de jongvolwassenen psychische klachten. In **2021** was dit 46%. Mannen scoren gunstiger op de MHI-5 dan vrouwen.

Psychische klachten

Suicidegedachten

Van de jongvolwassenen in de regio heeft 34% in de afgelopen 12 maanden een enkele keer tot heel vaak serieus nagedacht over suïcide. 8% dacht hier (heel) vaak aan. Vrouwen (8%) iets meer dan mannen (7%). Jongvolwassenen in de leeftijd van 16-17 jaar dachten hier vaker aan dan 18-20 jarigen en 21-25 jarigen.

In **2021** dacht 27% van de jongvolwassenen een enkele keer tot heel vaak serieus na over suïcide.

[Effectieve interventies en beleid mentale gezondheid en preventie | RIVM](#)

[Homepage | 113 Zelfmoordpreventie](#)

Eenzaamheid

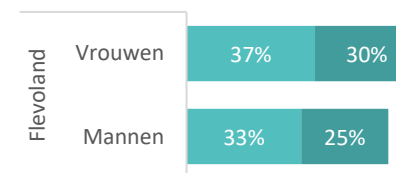
Langdurige **eenzaamheid** kan gevolgen hebben voor de ontwikkeling van jongvolwassenen. Naast dat het voor mentale problemen (laag zelfvertrouwen, depressieve klachten en suïcidale gedachten) zorgt, kan eenzaamheid ook zorgen voor gedragsproblemen (middelengebruik), lichamelijke problemen (stress) of maatschappelijke problemen (vroegtijdig schoolverlaten).

31% van de jongvolwassenen in Flevoland is sterk eenzaam. In **2021** was dit 24%. Met name vrouwen voelen zich vaker eenzaam. Zij voelen zich vaker emotioneel eenzaam (iemand die een intieme, hechte band mist) en sociaal eenzaam (het ontbreken van vriendschappen).

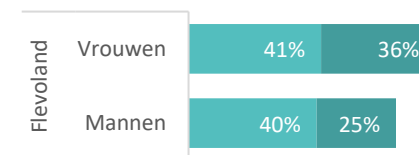
Adviezen

[Jongeren - Aanpakeenzaamheid.nl](#)

Sociale eenzaamheid

Emotionele eenzaamheid

■ Enigszins eenzaam ■ Sterk eenzaam

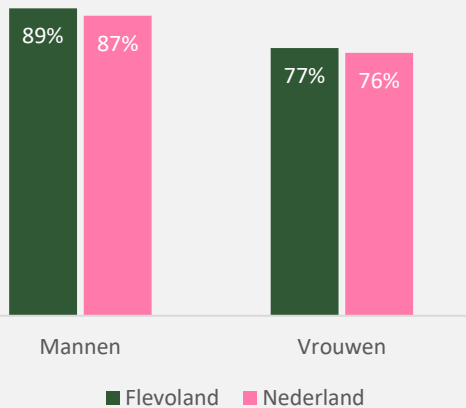
Weerbaarheid, veerkracht en vertrouwen in de toekomst

Weerbaarheid

Weerbaarheid is de basis voor een goede psychische gezondheid. Weerbare jongvolwassenen hebben zelfvertrouwen en kunnen goed voor zichzelf opkomen, met respect voor anderen. Zij kunnen ook, al dan niet na een periode van experimenteren, gezonde keuzes maken ten aanzien van de eigen leefstijl.

83% van de jongvolwassenen is voldoende weerbaar.

Is voldoende weerbaar

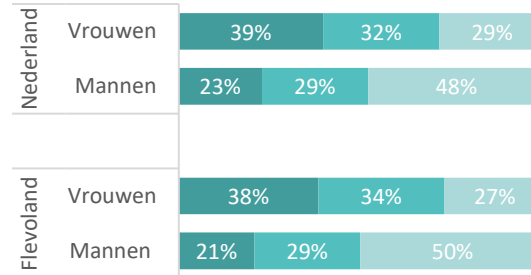

“Mentaal een dieptepunt, maar veel tijd om aan mezelf te kunnen werken.”

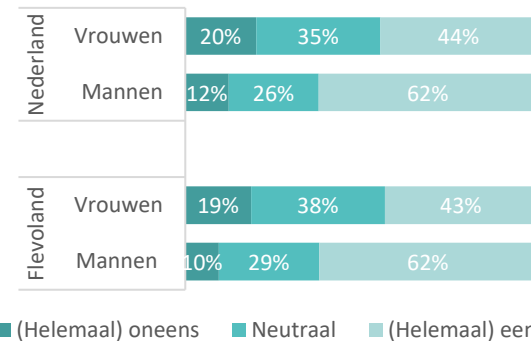
Advies

[Happyles: depressiepreventie bij jongeren - Trimbos-instituut](#)

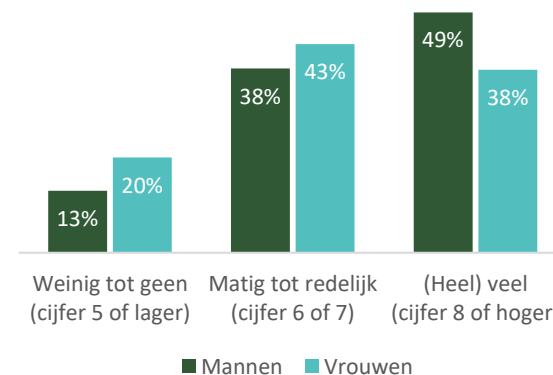
Vindt het makkelijk om stressvolle gebeurtenissen te doorstaan

Herstelt snel na een moeilijke periode

Vertrouwen in de toekomst

Veerkracht

Naast de aandacht voor mogelijke (mentale) gezondheidsproblemen die jongvolwassenen kunnen ervaren door de coronacrisis, is het belangrijk om samen met hen te kijken naar mogelijke oplossingen. Het concept van positieve gezondheid biedt daarvoor aanknopingspunten. Door met jongvolwassenen hierover in gesprek te gaan, wordt duidelijk waar hun kracht zit en wat hen helpt om sterker uit een stressvolle of moeilijke periode te komen. Het is belangrijk om de **veerkracht** van jongvolwassenen te vergroten door maatwerk te bieden aan jongvolwassenen in verschillende levensfasen.

“Vertrouwen in de maatschappij flink gedaald door verdeeldheid over corona.”

Vertrouwen in de toekomst

Ondanks de coronacrisis heeft 83% van de jongvolwassenen matig tot (heel) veel **vertrouwen in hun toekomst**.

Een klein percentage (17%) van de jongvolwassenen heeft weinig tot geen vertrouwen in zijn of haar toekomst. Van de rest heeft de helft (40%) matig / redelijk veel vertrouwen in de toekomst en de andere helft (43%) heel veel vertrouwen in de toekomst.

Jongvolwassenen maken zich het meest zorgen om:

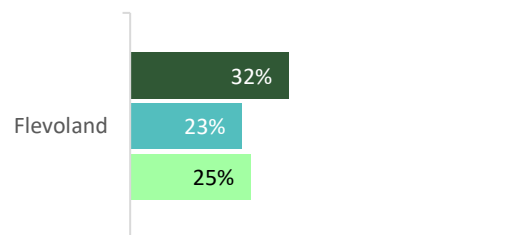
- Woningmarkt (71%)
- Klimaat (41%)
- Discriminatie van groepen in de samenleving (40%)

Bewegen en sporten

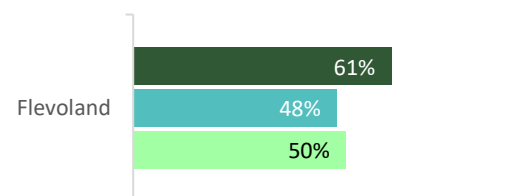
Het advies voor (jong)volwassenen (18+) is minimaal 150 minuten per week matig intensief inspannen, verspreid over verschillende dagen en minimaal twee keer per week bot- en spierversterkende activiteiten te doen. De norm voor jongeren onder de 18 is om nog meer te **bewegen**.

“Je sport niet meer kunnen uitvoeren door de regels en daardoor een belangrijke bezigheid moeten missen.”

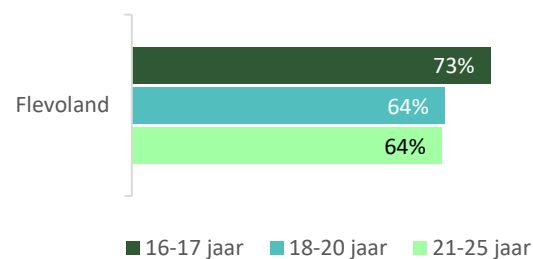
Beweegt dagelijks minimaal een halfuur

Beweegt 5 of meer dagen minimaal een halfuur

Sport wekelijks

Sporten in de buurt

Gedurende de coronacrisis werd het voor sommige jongvolwassenen moeilijker om te voldoen aan deze norm, omdat sportscholen werden gesloten en er minder verplaatsingen plaatsvonden door thuiswerken en digitaal onderwijs. Het werd daardoor belangrijker om op eigen initiatief en in de eigen buurt mogelijkheden te vinden om te bewegen. Niet naar de sportschool of –vereniging kunnen werd door 32% van de jongvolwassenen ook aangegeven als één van de negatieve gevolgen van de coronacrisis.

Ruimt de helft van de jongvolwassenen (54%) vindt hun buurt prettig om in te bewegen. Toch blijkt dat driekwart niet dagelijks aan minimaal een half uur beweging komt. Ongeveer 66% van de jongvolwassenen sport minimaal één keer per week, 54% heeft een (online) lidmaatschap bij een sportvereniging of sportclub. Naarmate jongvolwassenen ouder worden, bewegen en sporten ze minder vaak. Daarnaast laten de resultaten zien dat mannen meer bewegen en vaker sporten dan vrouwen.

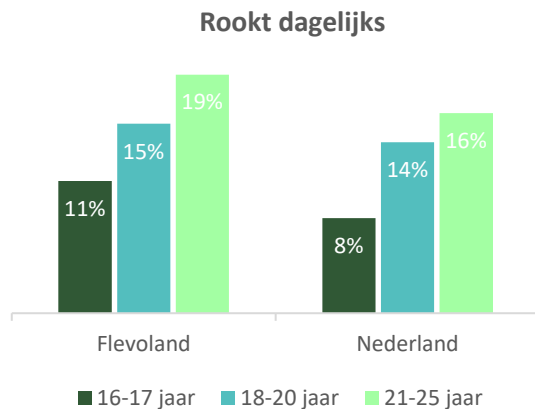
“Buiten sporten toen dat kon en veel gewandeld.”

Roken en alcohol

Roken

Roken is een belangrijke oorzaak van ziekte en sterfte in Nederland. Hoe jonger iemand start met roken, hoe groter de kans is op een rookverslaving.

26% van de jongvolwassenen rookt weleens tabak. Dagelijks roken wordt door 16% van de jongvolwassenen gedaan.

Alcohol

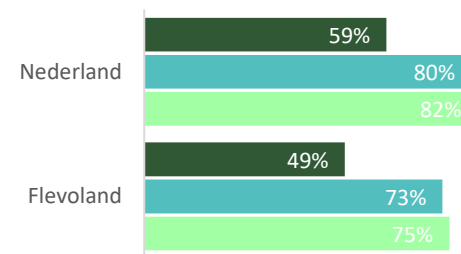
De hersenen van jongvolwassenen zijn tot het 25e levensjaar volop in ontwikkeling. **Alcoholgebruik** onder jongvolwassenen is schadelijk voor de ontwikkeling van de structuur van de hersenen en verhoogt de kans op problematisch alcoholgebruik op latere leeftijd ([Trimbos](#)). Daarnaast kan het drinken van alcohol op langere termijn de kans op het krijgen van overgewicht, hart- en vaatziekten, leverziekten, hersenziekten en kanker verhogen.

Het advies van de Gezondheidsraad is: Drink geen alcohol of in ieder geval niet meer dan één glas per dag. 50% van de jongvolwassenen voldoet aan dit advies.

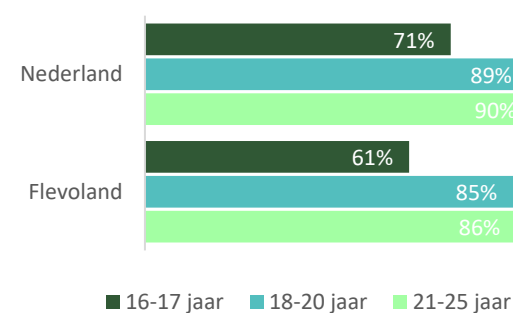
12% van de jongvolwassenen is een zware drinker (tenminste 1 dag in de week 6 of meer glazen (mannen) of 4 of meer glazen (vrouwen)).

20% van de jongvolwassenen geeft aan dat vrienden het normaal vinden om 10 glazen alcohol op één dag of avond te drinken. Boven de 18 jaar wordt dit vaker normaal gevonden dan bij 16/17-jarigen.

Alcoholgebruik afgelopen 4 weken

Alcoholgebruik afgelopen 12 maanden

Adviezen

NIX18:

Campagne gericht op niet roken en drinken onder de 18 jaar. Gemeenten kunnen hierbij alcoholverstrekkers ondersteunen door onder andere het uitdelen van leeftijdscheckers en het trainen van vrijwilligers/personeel.

Helder op school:

Hierbij worden mbo-scholen ondersteund bij het opstellen van goed beleid op gebied van alcohol, tabak, drugs en gamen.

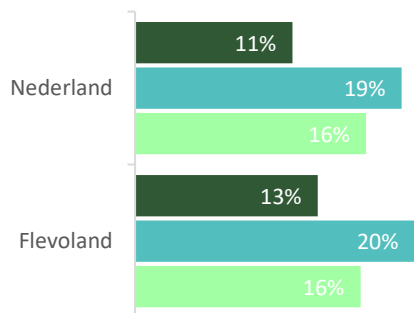
Drugs

Het gebruik van **drugs** leidt bij langdurig en regelmatig gebruik tot (geestelijke) afhankelijkheid, psychische stoornissen en andere gezondheidsrisico's. Oudere jongvolwassenen gebruiken vaker harddrugs dan de jongere jongvolwassenen.

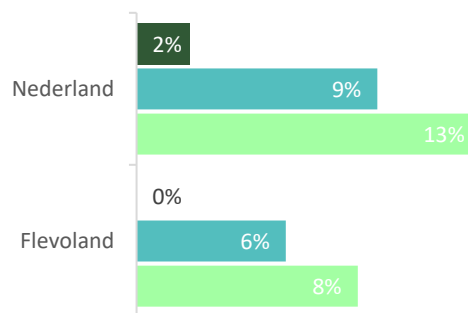
Harddrugs die in de afgelopen vier weken het vaakst door jongvolwassenen zijn gebruikt:

- XTC (3%)
- 3-MMC of 4-MMC (2%)
- Cocaine (1%)

Cannabisgebruik afgelopen 4 weken

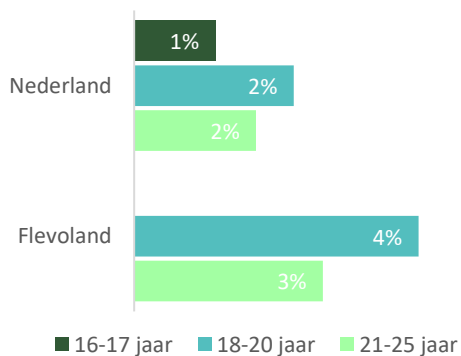

Harddrugsgebruik afgelopen 4 weken

■ 16-17 jaar ■ 18-20 jaar ■ 21-25 jaar

Lachgasgebruik afgelopen 4 weken

■ 16-17 jaar ■ 18-20 jaar ■ 21-25 jaar

*“Lekker veel gesport, alleen wel meer
geblowd.”*

*“Er was geen uitlaatklep in de weekenden,
daardoor ging ik uit verveling iets anders
doen zoals wiet roken.”*

Contact

Advies of hulp nodig bij de duiding van de cijfers of hoe de cijfers gebruikt kunnen worden in beleid of uitvoeringsplannen? Of heeft u nog vragen over het onderzoek?

Neem dan contact op met **Team Onderzoek** via onderzoek@ggdflevoland.nl.

Meer weten?

Op www.eengezonderflevoland.nl/cijfers vindt u meer cijfers over de gezondheid van inwoners in de regio. Hier vindt u ook de tabellenboeken van dit onderzoek.

Flevoland

meer informatie www.eengezonderflevoland.nl

